

TYGODNIOWY KURJER PODHALAŃSKI

Ceny ogłoszeń:

Ogłoszenia zwykłe za 1 mm. 20 gr., nadesłane 40 gr., w tekście 60 gr., przed tekst. red. 80 gr. Tabele lub zestawienia cyfrowe o 20% droższe Zagraniczne o 50%, droższe. Kolumny ogł. zwykle składają się z 4 szpalt. Biura ogłoszeń otrzymują rabat wedle umowy. Osobom prywatn. udziela się przy wielorazowych ogł. odpowiedniego opustu.

Prenumerata:

miejskowa wraz z dostawą do domu 1 zł. miesięcznie, zamiejscowa 1 zł. 20 gr. miesięcznie, 3 zł. kwartalnie. Konto czekowe: P. K. O. 406. 425.

Godziny redakcyjne: codziennie od 5—6 pop.

Adres Redakcji i Administracji:
Nowy Sącz, Szwedzka 5, II. p. Telefon 18

Własne oddziały redakcyjne na całym Podhalu.
Rękopisów nie zwraca się.

Rok II.

Nowy Sącz, poniedziałek dnia 5 września 1927.

Nr. 36.

Ochrona pracy.

Jednym z pierwszych postulatów naszego młodego, demokratycznego państwa była ochrona pracy, którą ustawodawstwo nasze zwolna ale systematycznie w życie wprowadziło. Obok opieki społecznej, dającej robotnikowi umysłowemu i fizycznemu pomoc lekarską, apteki, Kasy chorych itp. na pierwszy plan wysunęła się kwestja 8 godzinnego dnia pracy, o którą walczyli już zresztą zdawien dawna socjaliści i inne bardziej liberalne partje. Kwestja ta naprawdę żywotna miała swą podstawę w wyszku robotnika przez kapitał, wyszku oczywiście nie ogólnym, ale przedstawiającym się w niejednym wypadku dla robotnika bardzo fatalnie! Zapominano bowiem niejednokrotnie, że robotnik—to nie maszyna ale człowiek, człowiek najczęściej kiepsko płatny i licho odżywiany, któremu chyba należało się także pewne ustawowe minimum swobody! Stąd w miejsce kilkunastu nieraz godzinnej wyężającej pracy wprowadzono ustawowo 8 godzinny dzień roboczy.

To maximum dozwolonej pracy przeniesiono zwolna z dziedziny fabrycznej i na inne gałęzie pracy, stosując je do robotnika rolnego, do pomniejszych warsztatów, do służby domowej przemysłu i handlu z małemi oczywiście odchyleniami. I tu podstawą ustawy jest troska o byt pracowników, w szczególności w przemyśle i handlu o byt pomocników handlowych i uczniów. Wprawdzie ustawa austrj. o pomocnikach handlowych z r. 1910 normowała czas pracy, wypowiedzenia, urlopy, pomoc żywnościową, narzędzia pracy itp. niemniej jednak wykonywanie ustawy było bardzo często problematycznym z powodu silnej podstawy materialnej służbodawców i braku organizacji wśród służbobiorców. Ustawy obecne chcąc oczywiście zapewnić mnogim rzeszom pomocników handlowych ich prawa połączyły tę kwestję z bezwzględnym prawie spoczynkiem niedzielnym oraz unormowaniem ustawowem otwierania i zamykania sklepów. Nic zatem innego jak tylko ustawa opieka służby handlowej przed wyzyskiem podyktowała kupcom czas funkcjonowania ich przedsiębiorstw! Jedynie i wyłącznie dlatego należy przestrzegać przepisów ustaw o ochronie pracy i żadne inne względy nie mogą tu odgrywać roli!

Tak sprawa przedstawia się z punktu widzenia ochrony pracy i szczytnie pojętej demokracji. Z drugiej jednak strony nasuwają się teoretykowi poważne objeckje, o których coraz głośniejsze w prasie. I zewsząd płyną pytania, czy my w młodem naszym Państwie, które od niedawna de facto montujemy niemy sobie pozwolili na tego rodzaju niefrasobliwy i wygodny żywot i czy też przypadkiem nie należałoby nam ze względów poważnych potrzeb Państwa wzmoczyć naszą wydajność przez większy, ogólny wysiłek pracy! Przypatrzyliśmy się na obalone Niemcy: tam bynajmniej nie liczono się z prądem demokratycznym

czasu, ale wprowadzono znacznie dłuższy dzień roboczy w tem pochwały godnem zresztą przeświadczeniu, że przyszłość narodu i politycznie zniszczonego państwa zależy przede wszystkim od jak najintensywniejszej pracy obywateli. Ze postawienie w ten sposób kwestji było bardzo rozumnem świadczy dzisiejsza gospodarcza i finansowa potęga Niemiec, które mimo przegranej wojny potrafiły ustabilizować walutę, podnieść handel i produkcję, rozbudować flotę handlową do większych niż przed wojną rozmiarów, stworzyć olbrzymie lotnictwo, przemysł chemiczny itd. itd. Następnie nie należy zapominać o tem, że dzisiejsza Polska, złożona mimo wszystko z trzech odrębnych pojęciowo części nie może a priori przyjmować reglamentacji pewnych objawów życia społecznego, do których i handel zaliczyć możemy i podciągać tenże w swych ustawowych przepisach pod jedną kategorię nakazów i zakazów. Najlepszym zresztą tego dowodem są pewne wyłomy ustawowe oraz dążność do zmiany przepisów o ochronie pracy w kierunku udostępnienia kupcom możliwości handlowania poza dziś dozwoloną prawnie normę. Ustawy dzisiejsze, choć może to brzmi paradoksalnie nie pozwalają np. samemu właścicielowi pracować poza określona normą, co nie jest dobrem, acz ma na celu niewytworzenie prejudykatu dla ewent. przekroczeń ustawy; również dla klienteli ściśle unormowanie godzin handlu jest niejednokrotnie niewygodnem.

Nie naszą jest rzeczą zastanawianie się nad dobrocią ustaw, skoro je uchwalal Sejm, złożony z wybrańców Państwa; stąd kwestje powyższe, acz ważne pozostawiamy na uboczu. Chcemy natomiast zastanowić się nad możliwością wykonywania ustaw oraz organami administracyjnymi, które mają stać na straży

nałytego posłuszeństwa dla przepisów. Władzę egzekucyjną wykonuje oczywiście policja. Ilez tu jednak piętrzy się trudności, ile słycać zewsząd narzekania, ileż powstaje niezawinionych choćby kolizji! Sędzia, o ile jest w jakikolwiek sposób zainteresowanym w sprawie może zostać na własne albo strony żądanie wyłączone od prowadzenia sprawy; o policjancie tego powiedzieć nie można. A przecież policjant jest również człowiekiem, który musi kupić w sklepie żywność, odzienie, meble itp. Choćby był najbardziej idealnym jest rzeczą zrozumiałą, że z pewnego rodzaju kurtuazji a może nawet i własnego niezawinionego interesu (ma małą pensję i wziął ubranie np. na raty nie może wystąpić równie stanowczo przeciwko swemu dostawcy jak przeciwko innemu, z którym go nie łączy zrozumiała zresztą stosunek. Stąd oczywiście narzekania, że jedni mają sklepy dłużej, drudzy krócej zamknięte! A następnie nie należy zapominać, że policjant jest wtedy dobrym, skoro potrafi dzielnie ingerować; że zaś przekroczenie czasu zamykania czy otwieranie sklepu jest łatwo skonstatować korzysta oczywiście policjant ze swoich praw w stosunku oczywiście znowu do kupca sobie nieznanego! Są to kolizje niezawinione, z których trudno wybrnąć, a które wywołują ferment w kupiectwie—nie mówiąc, że mogą się trafić pewne zresztą możliwe nadużycia! Ferment ten wywołuje skargi, i scysje, kończące się zwykle nie mile.

Kwestja ta jest palącą i należałoby ją w jakiś sposób rozwiązać! Być może, że czas najbliższy przyniesie jakieś ustawowe zmiany tak, że skutkiem tego te wywołujące niezadowolenie stosunki zostaną zmienione, że kolizje na które są narażone władze bezpieczeństwa tamsamem znikną, a co najważniejsze że ci, którzy bez przymusu oczywiście czy to jako właściciele czy jako odrębnie płatni, pomocnicy zechcą dłużej pracować—będą rzeczywiście mogli pracować dla wzmoczenia bogactwa swego a tamsamem i Państwa!

Znowu przed wyborami.

Wchodzimy znowu w okres przedwyborczy, gdyż zapowiedziane na koniec czerwca, i początek lipca wybory do Rady miejskiej a odłożone w ostatniej chwili z powodu pierwszych nieformalności, mają się odbyć najprawdopodobniej w ciągu października. Przerwaną okresem wakacyjnym agitacja wyborcza ożywiła się znowu, a zainteresowanie dla przyszłych losów miasta wzmagają się ciągle. Należy dodać, że okres dwumiesięcznej przerwy uczynił nas bogatszymi o szereg nowych doświadczeń w związku z przeprowadzanymi w tym czasie wyborami do rad miejskich i wiejskich w b. Kongtesówce, oraz szeregu miejscowości Małopolski!

Doświadczenia te dały nam obraz stanu do którego prowadzi rozbić i politykomanja, a nie troską

o najżywotniejsze interesy gospodarcze miasta. Jednak u nas akcja naszego pisma idąca równolegle do akcji prowadzonej przez najpoważniejsze czynniki obywatelskie naszego miasta z p. komisarzem rządu Dr. Romanem Sichrawą na czele doprowadziła do pełnego rezultatu. Rezultatem tym było utworzenie wielkiego bloku wyborczego komitetu obywatelskiego zjednoczonych grup i wysunięcie wspólnej listy kandydatów bloku. Jak wiadomo blok ten obejmuje ugrupowania zarówno prawicy jak lewicy, prawie wszystkie ugrupowania żydowskie, inteligencję i mieszczan oraz robotników. Fakt powstania takiego bloku mówi wiele za siebie o wadze jego dla przyszłej gospodarki miejskiej.

Zdołano bowiem pogodzić sprzeczne interesa

WODA KROŚCIENSKA

naturalna szczawa alkaliczno-słonawo-wapniowa (polska woda selterska)

działa znakomicie w chorobach:

narządu oddechowego, — narządu pokarmowego, — narządu moczowego,

stanowczo przewyższa działalnością leczniczą wodę emską, selterską, gleichenberską i t. p

Pensjonat Zarządu Źródeł Mineralnych czynny cały rok.

Ceny umiarkowane,

Zarząd Źródeł Mineralnych w Krościenku NAD DUNAJCEM.

w innych dziedzinach, a przede wszystkim interesu partyjnego, oraz ambicje osobiste dla celów uzdrowienia samorządu miejskiego i uwzględnienia przede wszystkim interesów gospodarczych miasta, boć te są nam prawie wszystkim wspólne. Wierzymy, że tego jednolitego frontu obywatelstwa naszego miasta nie zdola poruszyć akcja pewnej nielicznej grupy podzywającej się rzekomo pod hasła gospodarcze, oraz akcja żywiołów komunizujących.

Rozpatrując sytuację wyborczą w dniu dzisiejszym musimy przede wszystkim z zadowoleniem stwierdzić, że ten jednolity front naszego obywatelstwa utrzymał się i okazuje tendencję do coraz większego zgrupowania. Objaw ten jest niezwykle dodatni. Wskazuje on, że zrozumienie zadań samorządu miejskiego przenika najszersze sfery obywatelskie, a fakt ten budzi otuchę, że sanacja naszych samorządów da się przeprowadzić, jeśli tą drogą dalej pójdziemy, jeśli zaś wierzmy, że sanacja samorządów, tych podstawowych komórek państwa, pociągnie za sobą sanację całego naszego życia państwowego w jego

dzisiejszej formie, uwydatni się nam w całej pełni znaczenie tego faktu jakim jest utworzenie ogólnego bloku wyborczego, byleby tylko fakta takie nie były osobnionymi lecz stały się ogólnymi.

Z tych więc względów zwracamy się do miejscowego obywatelstwa, by popierało jaknajgoręcej akcją bloku, gdyż wierzymy, że ludzie którzy go tworzą pchną rozwój samorządu naszego miasta i jego rozwój gospodarczy na pomyslniejsze tory. Czas już wysnuć odpowiednie wnioski z 9-cio letniego okresu naszej niepodległości; czas ująć należyte życie w czem leży interes naszego miasta, a więc nas samych. Wiemy jak świetne warunki rozwoju ma to miasto, chodzi tylko, by warunki te odpowiednio umieć wyzyskać, a do tego potrzebni są odpowiedni ludzie, nie karjerowicze, nie warchoły i partyjnicy, lecz tacy dla których na pierwszym planie stał będzie interes miasta i kraju. Ludzi takich mamy i tych blok nasz wysunął na czoło jako kandydatów do Rady miejskiej, trzeba tylko dać im możliwość i warunki do owocnej pracy.

Przemysł ceramiczny w sądeczyźnie.

W okolicach naszej stolicy Podhala mamy silnie dość rozwinięty przemysł ceramiczny, a mianowicie cegielnictwo, a to z powodu stosunkowo i ilościowo dobrej gliny.—

Jedną z największych jest cegielnia w Nowym Sączu Tow. Budowl. „Poprad” która jednak zmuszona jest z powodu braku odpowiedniej ilości tłustej gliny ograniczyć się do wyrobu dachówki, pustaków, dren, ssączek gąsiorów itd. a cegły wyrabia w małej tylko ilości. Drugą tak rozwiniętą i wielką jest Biegonicka cegielnia parowa potem idzie „Zawada”, która produkuje najtaniej, bo połączona z tartakiem opala kocioł trocinami. Biegonice zaś miały węglowy. Obie te cegielnie są groźnym konkurentem dla cegielni opalających węglem i to górnośląskim co podraża znacznie produkcję, wobec czego ceny ich wyrobów są wyższe. Nadto mamy cegielnię ręczną w Naćsiszowej, W Stróżach w Krynicy, w Hucie, w Barcicach, i w innych miejscowościach.

Sposób nowoczesny wyrabiania cegły maszynowej daleko odbiegł od starego systemu u nas stosowanego. Prasa automatyczna obsługiwana przez 1. człowieka wyrzuca 40.000 sztuk cegły dziennie. Wprost z prasy automatycznie układa się cegła na wózek, poczem z wózkiem robotnik wjeżdża do suszarni Kelerowskiej ogrzewanej centralnie i znowu cegła auto-

matycznie układa się w suszni, a robotnik cofa jedynie wózek.

Glina nasza co do jakości zawiera stosunkowo mało obcych przymieszek, jest przeto bardzo plastyczną. Cegła tej gliny dobrze wypalona, pomimo małego, a raczej średniego ciężaru gatunkowego jest mocna, dla obróbki doskonała.

Będąc wykonaną w prawidłowej formie, wydaje przy uderzeniu żelaznym przedmiotem silny, czysty metaliczny dźwięk, świadczący o doskonałości wyrobu. Nie posiada też składników, któreby pod działaniem wody lub powietrza rozkładały ją j. n. p. wapno margiel, paryt i t. p. Wsiąkanie wody po 12 godz. jest od 12 do 24%. Wytrzymałość przy ciśnieniu 150 kgl. jeżeli nie 200. Wytrzymałość zaś jej na zimno jest wprost zadziwiająca.

Z 1 m³ gliny wyrabia się około 350 do 400 cegieł, wymiaru największego i to źle właśnie bo wymiar ten jest mniej praktyczny gdyż obciąża niepotrzebnie mury. Bezprzecznie że cegielnictwo nasze znajduje się daleko jeszcze w tyle, zwłaszcza jeżeli weźmiemy pod uwagę istnienie maszyn cegielnianych produkujących miliony cegieł dziennie, należy jednak mieć nadzieję, że zbiegiem czasu i w naszych cegielniach nastąpi amerykańska.

Wyniki badań Komisji lustracyjnej w Krynicy.

Z polecenia p. Min. Spraw Wewn. Stawoj Składkowskiemu bawiła w Krynicy specjalna Komisja administracyjno sanitarna na której czele stał starosta nowosądecki Dr. Duch. Komisja ta urzędowała w Krynicy przez cały tydzień. Przeprowadziła ona pertraktacje między zwierzchnością gminną, komisją zdrowotną a Urzędem odbudowy co do pokrycia kosztów budowy wodociągów, kanałów, szpitala i rzeźni. Zwłaszcza kwestja budowy wodociągów, któreby były w stanie obsłużyć całą Krynicę nastęrczała największe trudności. Wiadomo bowiem, że komisja przebudowy na której czele stoi rektor inż. Nadolski przeprowa-

dziła wodociągi w gmachach państwowych. Urządząc je posłała po linii najmniejszego oporu i użytkowała dla nich najbliższe leżące źródła, tak, że obecnie chcąc urządzić wodociąg dla całej Krynicy musi się szukać źródeł położonych kilka kilometrów za Krynicą co niepomiernie podwyższa koszt. To też nie dziwnego, że wobec obliczonych na około 3 1/2 miliona złotych kosztów ich urządzenia, żadna z władz krynickich nie kwapi się do wzięcia na siebie tego ciężaru. Gmina Krynicę oświadczyła w prawdzie gotowość urządzenia wodociągów ale w tak małych rozmiarach że wkrótce już sprawa wodociągów stałaby

się znowu aktualną. Wobec ustawy zdrowotkowej obowiązek pokrycia kosztów budowy spoczywa na ministerstwie robót publicznych. To też po przeprowadzonych pertraktacjach przedłożono tę sprawę do załatwienia odnośnemu ministerstwu i wątpić nie należy, że w krótkim już czasie Rząd przystąpi do budowy. Zaniedbanie bowiem tej tak ważnej sprawy spowodować by mogło nieobliczalne wprost skutki.

Jak już zaznaczyliśmy wyżej komisja ta przeprowadziła również rewizję cennikową po willach i pensjonatach. Rewizja ta dała nadzwyczajne wyniki: Skonstatowano, że większość pensjonatów i to najwytworniejszych albo wogóle nie wywieszała cenników albo też ich nie respektowała pobierając ceny nadmiernie wygórowane. Do jakich rozmiarów doszło zdzierstwo wystarczy przytoczyć stwierdzony fakt, że za pokój 2 osobowy w którym mieszkało 3 osoby od każdej z nich pobierano pełną cenę pokoju tak, że właściciel pobierał dziennie za pokój zamiast 9 zł kwotę 27 zł. Gdyby lichwy tej dopuszczali się jedynie właściciele małych will, gdzie na boku stojących to kwestja ta byłaby może drugorzędna, ale że pierwszorzędną nie przestrzegali obowiązków obowiązujących przepisów to już przechodzi wszelkie granice.

Co więcej nawet niektórzy członkowie komisji zdrowotnej będący właścicielami pensjonatów nie respektowali uchwałanych przez się samych cenników. To też srogi grom padnie na ich barki w postaci grzywu idących w tysiące. Byli i tacy co bezprawnie poborowo wyższych cen usiłowali nadać cechę legalności. Ci zaprowadzili obowiązkowe podwieczorki doliczając za nie bez względu na to czy kuracjusz pobierał go czy też nie kwotę 1 zł. 50 gr. podczas gdy tenże podwieczorek w kawiarni zdrowotnej kosztował jedynie 1 zł 20 gr. mimo, że podawany tam był w czasie dancingu.

Nazwiska ukaranych podamy w następnym numerze.

Jeżeli chodzi o stan sanitarny to komisja ta stwierdziła znaczną poprawę zwłaszcza w samym centrum. Rozumie się, że mimo to stan sanitarny Krynicy pozostawia jeszcze bardzo wiele do życzenia. Doprowadzenie jednak Krynicy pod tym względem do porządku pozostaje w ścisłym związku z kwestją zaprowadzenia wodociągów, kanalizacji a co najważniejsze rzeźni. Postulaty jednak starosty nowosądeckiego w obszernym memorjale, o którym w poprzednim numerze donieśliśmy zostały jak się dowiadujemy przyjęte bardzo zyczliwie przez wojewodę Darowskiego, który sprawę tę skierował w dalszym ciągu do Władz centralnych. Przeprowadzenie ich będzie rzeczywistą zasługą w pierwszym rzędzie star. Dr. Duch, żaden bowiem z dotychczasowych starostów nie uważał za stosowne zająć się temi sprawami i nie podjął akcji zmierzającej do usunięcia istniejącego opłakanego stanu rzeczy.

Prof. Stanisław Bugajski.

Poeci Podhala.

Tatry!... czemuż jak siedzib szukające ptaki,
Myśli moje ku waszej zamarłej pustynie
Lecą przez mgłę tęsknoty i przez marzeń
szlaki?

F. NOWICKI.—Sonet „Tatry.”

Któż z nas nie doznał wzruszeń silnych a głębokich na Podhalu, zwłaszcza na widok Tatr—nie odczuł ich piękna, nie dostrzegł ani zrozumiał odrębności tej ziemi i nieba, swoistości duszy mieszkańców?

W kim raz to przeżycie szczerze miało miejsce, ten wiernym Podhala i Tatr wielbicielem zostanie, odwiedzał je będzie, a w duszy na długie może lata rozłąki zachowa obrazy, które odświeży i wywoła wspomnieniem w dniach smutku czy tęsknoty.

Stąd też nie dziw, że w ten właśnie zakątek spieszą z całej Polski, a często z poza niej, choćby na krótki czas, mnogie rzesze nie tylko chorych, sportowców lub filistrów żądnych wrażeń i zabawy, lecz nade wszystko tych, którzy pragną się skąpać w Krynicy piękna przyrody, splukać z siebie pleśń wielkomiejską, nabrać sił i tężyzny do dalszej, szarej lecz wytrwałej pracy. Dają tu zwłaszcza artyści i twórcy, którzy słowem, barwą czy tonem wyrażają co i jak odczuli, roznosząc sławę polskiej sztuki na krańce Polski, a nawet świata.

Podhale powoli wkraczało w dziedzinę sztuki, a zwłaszcza poezji.

Niedługo święcić będziemy setną rocznicę „odkrycia” Podhala i Tatr dla poezji, dokonanej przez Goszczyńskiego i Pola.

Ich to utwory, oprócz innych (pobudek, zachęty do poznania i poetycznego opiewania twórców tej miary co Asnyk, Sewer (Maciejowski), Kraszewski

i inni. Panujący kierunek literacki (romantyzm) oraz nastroje polityczne przed i po r. 1863. wielce temu sprzyjały.

Szczególnie, jeśli chodzi o wprowadzenie Podhala i Tatr do literatury i sztuki, zasłużył się Stanisław Witkiewicz, ten wielki człowiek, artysta i obywatel, Chałubiński, znawca ludu, gór i działacz społeczny Franciszek Nowicki (Zbiorek poezji w r. 1891), entuzjasta dla sprawy wolności i upośledzonych i Kazimierz Przerwa Tetmajer (Na skalnem Podhalu), dziecię Podhala i miłośnik góralszczyzny, której język uczynił wspaniałym instrumentem poetycznych wypowiedzeń. On mógł o sobie zanucić:

„Ku mej kołysce leciał od Tatr
O skrzydła orle otarty wiatr
O limby, co się patrzy w urwisko —
Leciał i szumiał nad mą kołyską.
I w serce moje na zawsze wlał
Tęsknot do orlej swobody szal,
I tę zadumę limb, co się, ciszą
Wielką objęte, w pustce kołyszą.”

Z Preludjów.

Ci głównie zwrócili uwagę na niezwykle bogactwo duszy ludu, obfitość i oryginalność nowych motywów artystycznych, których świadomie już w działalności swej poetyckiej używali.

W tej atmosferze ogólnego już zainteresowania się odrębnością Podhala wstają młodzi, rodowici poeci—górale, którzy wniosą do skarbicy naszej i ogólnoludzkiej, literatury wartości nowe, oryginalne, świeże a mocne, czem dowiodą nie po raz ostatni, ile w ludzie jest niepożytych i niewyżytych właściwości, siły, pierwotnej tężyzny i mocy, jakiej pełen jest zawsze człowiek jako jednostka czy gromada głęboko tkwiący ukochaniem w ziemi ojczystej.—Kto zaś z tych nieprzebranych złożył umie korzystać, czer-

pać z ich ożywczego strumienia, w czystości i pięknie poetycznej szaty ukazać je i przechować,—ten spełni godnie obowiązek, płynący z synowskiego przywiązania do matki—ziemi.

Uczył to przede wszystkim Władysław Orkan (Smreczyński ur. 1876 r.)

Jubileusz jego 30 letniej pracy poetyckiej, w tym roku obchodzony, uprzymiśnim ile mu zawdzięczamy. Dzięki niemu poznaliśmy głębię zatroskanej, smutnej często, ale ciekawej i w gruncie zdrowej duszy góralskiej. Już same tytuły: Nad urwiskiem, Komornicy, W Roztokach. Z tej smutnej ziemi, Miłość pasterka, Pomór, Drzewiej, Franek Rakoczy i Listy ze wsi mówią za siebie, wskazują na kierunek zainteresowań i rodzaj twórczości. Nie odszedł Orkan od swoich. Gazdując dziś u stóp Turbacza, w Porębie Wielkiej, dzierży władztwo dusz, które on jeden z niewielu głęboko odczuwa i rozumie, a którym radby światem być i pokrzepieniem w trudnych warunkach bytowania. Niewielu mamy poetów, którzy, jak on, z takim znanstwem i miłością ukazali „myśli przędzę i uczuć kwiaty” swych rodaków.

Zwłaszcza jego ostatnie „Listy ze wsi” winny stać się umiłowana lektura tych wszystkich, którzy z pierwszej ręki i dla celów wyższych chcą poznać ducha wsi polskiej, jej troski i nędzę, sądy o teraźniejszości, życzenia i potrzeby na jutro. Wielkie to dzieło i wielki czyn!

Obok niego wspomnieć trzeba o innych, mniej wpawadzie płodnych, lecz niemniej oryginalnych poetach. Do nich należy: Józef Jedlicz, Andrzej Galica, Feliks Gwiżdż, Andrzej Stopka i inni.

Zajmują ich podania i legendy pełne kraszy, typy o dużym rozmachu, przeżycia płynące z serdecznego powiązania duszy z ziemią i ludźmi Podhala.

Jak wielka jest siła przyciągająca tych stron ojczyściwych świadczy, iż tu, u stóp Giewontu, na umi-

Budowa wielkiej chłodni w N. Sączu.

Jak się dowiadujemy z miarodajnych źródeł rozpoczęta być ma w najbliższym czasie budowa wielkiej chłodni przy rzeźni miejskiej w N. Sączu a to z inicjatywy starosty Dr. Duchy i niestrudzonego w pracy koło rozwoju miasta komisarza rządu Dr. Romana Sichrawy.

Koszt budowy obliczony jest na około 500.000 zł a pokryty będzie pożyczką długoterminową zaciągniętą w Banku Gospodarstwa Krajowego.

Znaczenie budowy tej chłodni jest większe aniżeli na pierwszy rzut oka wydawać by się mogło.

Nowy Sącz należy do miast większych. Zaoptymizacja ludności w artykule pierwszej potrzeby zaczyna coraz bardziej szwankować. Coraz częściej daje się odczuć brak mięsa, rzeźnicy bowiem nie zawsze są w stanie zważyć w lecie poddać swemu zadaniu. O magazynowaniu artykułów spożywczych dotychczas mowy być nie mogło, bo nie było ich gdzie pochować by nie uległy zepsuciu. To też na rynku, było tylko tyle towaru ulegającego łatwo zepsuciu, ile zdołano w jednym dniu przygotować. Zakupywanie przez rzeźników większych partii bydła było niemożliwym. A wiadomym jest przecież, że przy

większych zakupach cena jest niższa, więc i konsument straciłby mniej.

Podobnie jak z mięsem ma się rzecz z całym szeregiem niezbędnych w codziennym użytku artykułów.

Ten stan rzeczy ulegnie wskutek budowy chłodni radykalnej zmianie a co najważniejsze budowa jej wpłynie niewątpliwie na obniżenie się cen targowych. Nadto jak wiadomo miasto nasze otoczone jest w około całym szeregiem letnisk i zdrojowisk uskuteczniających częściowo w nim zakupy. Piszemy częściowo, bo dotychczas z braku chłodni nie mogło miasto nagromadzić takiej ilości produktów by w dostatecznej ilości zaspokoić zapotrzebowanie. Po wybudowaniu chłodni miasto nasze stanie się niejako magazynem żywnościowym tych zdrojowisk, wskutek tego podniesie się handel naszego miasta a z nim i dobrobyt stanu średniego, nie powołując jak dotychczas wskutek tego wyższe cen.

To też zasługa inicjatorów budowy chłodni jest wielka i życzyć tylko należy kom. rząd. Dr. Sichrawie by zdołał zainicjowane przez siebie dzieło doprowadzić do końca przez co niewątpliwie zyska sobie wdzięczność całego ogółu ludności.

Co jest powodem braku mięsa w N. Sączu.

Odnośnie do naszych artykułów tej sprawy się dotyczących nadsyła nam cech rzeźników następujące wyjaśnienie:

Powody, które są przyczyną braku mięsa w naszym mieście są następujące:

1) Ogólne zubożenie rzeźników spowodowane nadmiernością opłat podatkowych oraz ograniczenie ich nader niskimi cenami maksymalnymi (może 5 zł. za 1 kg. przyp. zecera).

2) Brak odpowiedniej lodowni, gdyż obecnie istniejąca cuchnie już od miesiąca.

3) Wykupno w dniu targowe przez obcych handlarzy wszelakiego bydła celem dostawy dla pobliskich zdrojowisk, którzy płacąc wysokie ceny uniemożliwiają rzeźnikom miejscowym kupno. Zaznaczyć bowiem należy, że ceny mięsa w zdrojowiskach są znacznie wyższe tak, że handlarze bydła mogą drożej płacić.

Umieszczając to wyjaśnienie w myśl zasady „audiat et altera pars” zostawiamy sąd o nim opinii publicznej.

Więcej porządku.

Już to my czystością i porządkiem nie grzeszymy, czego dowodem najlepszym uciążliwe określenie niemieckie „polnische Wirtschaft” na oznaczenie bałaganu i skandalicznej gospodarki. Wiele się co prawda w ostatnich czasach zmieniło, niemniej jednak pojęcia czystości i porządku muszą być urodzone, a my za krótko bytem niepodległym żyjemy, abyśmy mieli „sporządnąć!” Dowodem najlepszym obywatela naszego grodu, którym pojęcia te są zdaje się niewiele znane. Na słupach latarni elektrycznych ukazały się zgrabne (może nawet za zgrabne, wielkością swą przypominają popielniczki) kosze na odpadki i papiery. Wyraźny napis wskazuje na cel tej instalacji!

Tymczasem kosze stoją puste (ponoć dla przykładu włożono do każdego po kawałek starej gazety) a po chodniku walają się papiery, szmaty, odpadki itp! Czcigodni obywatele zapominają jakoś o użyteczności tego rodzaju urządzenia i zaśmiecają dalej miasto! A może y tak — jak w Warszawie ustawić posterunkowego i upoważnić go do ściągania przez kilka dni doraźnych drobnych kwot za śmiecenie ulicy, może wtedy ci, którym ani rusz urządzenie to nie chce wpaść w oczy, nauczyłoby się porządku! Przy tej sposobności należałoby prosić kąpiących się nad Dunajcem, by również z plaży nie robili śmietniska, a co gorsze ustępu!

Budowa zakładu wodno-elektrycznego w Rożnowie.

Nareszcie ukończone zostały pertraktacje w sprawie budowy zakładu wodno-elektrycznego w Rożnowie nad Dunajcem, wobec czego, gdy prace przygotowawcze już zakończone zostały, na wiosnę przyszłego roku rozpoczną się roboty koło budowy zakładu.

Z chwilą ukończenia budowy tego zakładu elektrownia miejska w N. Sączu będzie stanowiła jedynie rezerwę. Z tem też się licząc nie zakupuje obecnie zarząd miasta trzeciego agregatu tak nieodzownego wobec masowego odbioru prądu. Mimo jednak, że

łowanej przez się Harendzie osiadł, pracował i dni swych dokończył syn ziemi kujawskiej, największy poeta współczesny i myśliciel, Jan Kasprzewicz. Dziecię ludu po długiej tułaczce tu odpocznienie ducha znalazł, w pełni go rozwinął, treść jego wypowiedział, tu spoczął na zawsze, co pragnieniem jego było serdecznem.

Pociągnęły go góry, lud i pierwotność, owa moc i swoboda bijąca z każdego niemal skała żałamu. Dał temu wyraz w Swej twórczości lat ostatnich, stąd też z ukochania i twórczości częściowo do grona poetów Podhala zaliczyć go można i należy.

W promieniach twórczości tych, przeważnie wielkich poetów ścisłej lub luźniej z Podhalem związanych chadzali pomniejsi, owi, tak liczni dawniej, przewodnicy — śpiewacy, poeci z bożej łaski i grajkowie zarazem. Nosząc w sercu żarliwą miłość gór, ich skał i uboczy, przywiązanie do przeszłości mgłą bohaterkich zbrojniczych zmagani się spowitej, wypowiadali się prosto i nieuczenie, ale śmiało i oryginalnie, co sławę im zjednywało. Takim był zmarły niedawno Obrochta.

Dziś coraz mniej tych mistrzów Sabalowego kunsztu. Wytrzebiła ich, a często do milczenia zmusiła niezawsze zdrowa cywilizacja i kultura miasta, a raczej miejskich filistrów — najeżdźców.

Poeci Podhala nie stworzyli wprawdzie odrębnej, własnej szkoły poetyckiej, są jednak na tyle silni i oryginalni, by wraz z innymi, pokrewnymi twórcami, decydować o swoistym wyrazie podhalańskiego regionalizmu.

„Republika poska” na Ukrainie.

Fakt istnienia jednostki administracyjnej w zachodniej Ukrainie, zwanej u nas powszechnie „republi-

ką polską” zasługuje na uwagę polskiego ogółu, który w tej sprawie ma bardzo niejasne pojęcie.

W latach 1923 i 1924 przeprowadził rząd ukraiński gruntowną reformę administracji, znosząc dawny podział państwa na gubernie, powiaty i gminy a wprowadzając nowy na okręgi, rejony i „silrady” t. j. jednostki identyczne mniej więcej z naszymi gminami. Przy tej to reorganizacji stworzono i „Autonomiczny Rejon Polski”, położony około 50 km od granicy polskiej a na zachód od Żytomierza. Obszary te były terenem bardzo intensywnego osadnictwa polskiego z końca ubiegłego wieku tak, że zwiedzający je przynajmniej jest uderzony czysto polskim charakterem niektórych okolic między granicą polską, Związkiem i Żytomierzem. Pewna część tych terytoriów w okolicach Ludwipola, Bereźnego i Rokitna przypadła w traktacie ryskim Polsce, wschodnia ich część jednakże pozostała na Ukrainie. Z części tego obszaru, najwybitniej posiadający charakter polski stworzono „republikę” polską. Obejmuje ona 750 km² powierzchni, a posiada według ostatniego spisu ludności z grudnia 1926 roku 40.924 mieszkańców, w czem 28.177 Polaków t. j. 69%/. Siedzibą władz tego rejonu polskiego jest wieś Dowbysze, nazwana obecnie ku czci najwyżniejszego komunisty polskiego, szefa b. rządu przeznaczanego w r. 1920 przez bolszewików dla Polski Marchlewskim. Na czele zarządu rejonu stoją inni wybitni komuniści polscy, m. i. wdowa po Feliksie Dzierżyńskim, znanym szefie sowieckiego G. P. U., Dąbal, Skarbek itd.

Prosząc tę maleńką republikę polską miał rząd sowiecki dwojakie cele na oku. Pierwszym motywem była chęć szachowania istnieniem takiego rejonu Polski. Podobnie zresztą dla szachowania Rumunii stworzono na jej granicy republikę mołdawską w obsza-

istniejące maszyny ledwo zaspakają zapotrzebowanie prądu. Zarząd miasta oświetla coraz to nowe ulice leżące na peryferiach miasta, co przyczynia się do wzrostu bezpieczeństwa mieszkańców i podwyższenia wartości ruchomości przy tych ulicach się znajdujących.

Straszna katastrofa samochodowa pod Grybowem.

7 osób rannych. — Auto rozbite.

Dnia 21. bm. wydarzyła się pod Grybowem wielka katastrofa samochodowa skutkiem której 7 osób odniosło lżejsze i cięższe obrażenia.

Katastrofa ta miała następujący przebieg:

Samochód-dorożka z Krynicy nadmiernie obciążony bo aż 7 pasażerami w chwili gdy podjeżdżało na Wysowę zaczęło nagle staczać się w tył a to skutkiem zepsucia się hamulców. Początkowo szofer zdołał kierować wozem, lecz gdy ten nabrał większego rozpędu, stracił nad nim władzę. Po chwili samochód całą siłą uderzył w przydrożną barjerę. Skutkiem uderzenia wszyscy pasażerowie zostali z samochodu wyrzuceni, tak że późno jedynie auto po złamaniu barjery spadło z 8-mio metrowego nasypu rozbijając się zupełnie.

Pasażerowie jadący tym autem mogą rzeczywiście mówić o dużym szczęściu, gdyż gdyby siłą uderzenia o barjerę nie zostali z auta wyrzuceni, byłiby niechybnie spadając wraz z autem w 8 metrową przepaść śmierć znaleźli.

Katastrofa ta winna zwrócić baczną uwagę Województwa na stan samochodów-dorożek kursujących tak w Krynicy jak i Szczawnicy. Wypadki odmówienia przez hamulce posłuszeństwa są na porządku dziennym. Pochodzi to stąd, że kursujące wozy znajdują się w opłakanym stanie a brak odpowiedniej kontroli umożliwia, niesumieinnym przedsiębiorcom, mimo iż stan ich wozów grozi katastrofą, przewożenie nimi gości. Częsta kontrola wozów przez Komisję wojewódzką jest ze względu na bezpieczeństwo pasażerów nieodzowną. Również policja państwowa powinna dawać baczną pozor by dorożki samochodowe nie przewoziły więcej pasażerów aniżeli dopuszcza tego maksymalne obciążenie. — Życiem ludzkim nie wolno lekkomyślnie szafować.

Tragiczna śmierć chorążego w Nowym Sączu.

Dnia 29 bm. popełnił samobójstwo w Nowym Sączu w mieszkaniu swych rodziców 2/ lat liczący chorąży 4. p. p. leg. stacjonowanego w Kielcach Henryk Berling.

Tragicznie zmarły przyjechał dnia 27 bm. nie uzyskawszy poprzednio urlopu z Kielc do N. Sącza widocznie już z zamiarem popełnienia samobójstwa, którego dokonał wystrzałem z rewolweru w serce skierowanym. Strzał był celny, gdyż sp. Berling natychmiast życie zakończył.

Denat pozostawił 3 listy, z których jeden skierowany do Dcy pułku w którym służył zapewne, że powód samobójstwa nie pozostaje w żadnym związku ze służbą wojskową, drugi do żony zapewniający ją głęboką miłością, trzeci zaś do teścia. Ten ostatni list wyjaśnia powód samobójstwa, którym były niesnaski z teściem.

Sp. Henryk Berling jako 17 letni młodzian wy-

rach zamieszkałych przez Rumunów na pograniczu Finlandji stworzono republikę karelską, zaś nadgranicach Turcji, Persji i Afganistanu szereg analogicznych republik. Nadanie tym obszarom autonomji narodowej w sprawach kulturalnych oświatowych i niektórych charakteru lokalnego ma przypominać za granicą sowiecką błogie stosunki, jakie panują dla mniejszości narodowych w Związku Radzieckim.

Niemniej jednakże stworzenie „republik” polskiej ma także szachować i seperatystyczne dążenia Ukraińców. Jak wiadomo na Ukrainie wzrastają coraz bardziej na sile prądy dążące do usamodzielnienia się Ukrainy od Rosji i do zupełnej niepodległości. Poprostu rozdmuchany także przez bolszewików narodowy ruch ukraiński zaczyna im wyrastać ponad głowy. Seperatystami stają się już nawet i komuniści ukraińscy. Moskwa więc używa licznych mniejszości narodowych na Ukrainie jak Rosjan Polaków, Żydów, Niemców, Rumunów, Greków i Bułgarów do rozbijania seperatyzmu ukraińskiego. Rezultatem tej walki jest m. i. znośny stan uprawnień narodowych polskich na Ukrainie. Uprawnienia te dotyczą też nie tylko owego rejonu polskiego, tworzącego największe skupienie ludności polskiej ale i reszty półmilionowej przeszło mniejszości polskiej na Ukrainie. Szereg „silrad” t. j. gmin o większości polskiej posiada język urzędowania polski i polskie szkoły. Po miastach z ludnością polską istnieją szkoły polskie nie tylko powszechnie ale i średnie. Wszystko to oczywiście rządzone jest przez komunistów i wyłącznie duch komunistyczny panuje w szkole i urzędzie.

Niemniej bezstronnie przyznać trzeba że uprawnień narodowe ludności polskiej są w większym stopniu teraz zaspokojone niż za rządów carskich.

ruszył z 5 p. p. leg. na odciecz Lwowa w r. 1918 następnie zaś odbył całą kompanię bolszewicką. Za zasługi na polu bitwy pominięte mimo nader młodego

wieku uzyskał stopień chorążego i został dekorowany krzyżem walecznych.

—o—

Samochód przejeżdża na śmierć głuchoniemą.

W dniu 25 bm. auto prywatne inż. Sołtysa z Bochni przejechało w Łabowej na śmierć 65 letnią Matronę Babejową.

Według informacji jakie zdołaliśmy zebrać wypadek miał następujący przebieg

W krytycznym momencie auto prowadzone przez właściciela w kierunku Krynicy zjeżdżało z górki we wsi, gdy denatka podobno głucha, a idąca w kierunku jazdy auta chcąc wyminąć nadjeżdżającą z przeciwka furę przeszła szybko na drugą stronę go-

ścina i w tym momencie została obaloną na ziemię przez nadjeżdżający z góry samochód, który nie zatrzymując się pojechał dalej. Denatka poniosła śmierć na miejscu, na skutek zgniecenia czaszki. Inż. Sołtys zaraz po przybyciu do Krynicy zgłosił się na posterunek p. p. tłumacząc podobno, że nie zatrzymał się po wypadku w obawie przed zemstą miejscowej ludności. W sprawie tej toczą się dochodzenia, które wykazą czy zachodzi w tym wypadku wina kierowcy.

—o—

Podhalańska wystawa drobiu gołębi i królików.

Nie wielu zapewne z mieszkańców miasta wie o tem, że w Nowym Sączu istnieje Towarzystwo hodowców drobiu i gołębi. Towarzystwo to założone jeszcze przed wojną jako filja lwowskiego towarzystwa w czasie wojny jak wiele innych towarzystwo przerywa swą działalność. Dopiero w r. 1919. podejmuje towarzystwo to uzyskawszy zatwierdzenie własnego statutu samodzielną działalność, którą prowadzi w 5-ciu sekcjach a to: a) drobiowej, b) gołębi pocztowych c) ozdobnych i spasonych d) królików i e) kanarków licząc 60 czynnych członków. Na czele Towarzystwa tego stoi p. Antoni Olszak sekretarzem zaś jest p. Stanisław Janisz.

Obecnie przystępuje T-wo to do urządzenia na zamku królewskim w N. Sączu w czasie od 6—9 listopada br. wystawy drobiu, gołębi i królików.

Protoktorat nad wystawą przyjęli pp. Henryk Bukowski prezes sądu okręgowego, Dr. Kazimierz Duch starosta, Dr. Dormus Jerzy (St. Sącz), Dr. Gąska st. lek. wet. Kotak Bolesław radca wydziału pow.

red. Mr. Körbel Stanisław, Małeczka Albina, Ks prałat Mazur Roman, Dyr. Maczuga Apolinary, Dyr. Pelczar Michał, Hr. Stadniccy (Nawojowa) Dr. Roman Sichrawa Kom. rząd. ppłuk. S. G. Wartha Witold dowódca I. p. s. p. Inż. Zawojki Walerjan Naczelnik warsztatów kol. i Dr. Edward Zieliński.

Na zebranie w dniu 28 bm. odbytem pod przew. prof. Jarończyka Aleksandra wybrano komitet wystawy w następującym składzie: prezes honorowy Adam Hr. Stadniccy, tegoż zastępca Starosta Dr. Kazimierz Duch. Członkowie pp. kpt. Bober, Onyszkiewicz, Aleksander, Janisz, Olszak, Pułmis, Pach, Oleksy, Brodniewicz, Rab, Oleksiewicz, Trębcecy, prof. Wzorek, Bugański, hr. Brezowa, Klimczak i Wawaszczak zaś do komitetu wykonawczego weszli: pp. Onyszkiewicz A, (prezes) Olszak A (zastępca) Janisz St. (sekretarz, Pach, Putmis, Węglarski, Brodniewicz, Aleksander, Oleksiewicz, Klimczak, Rab, Bugański.

Cel i znaczenie wystawy z powodu braku miejsca omówimy w następnym numerze.

Kronika.

Co grają kina.

Kino Sokół. Sobota 3 i niedziela 4 września „Wielkomięskie lalki” wspaniały dramat obyczajowy w 12 aktach.

Kino Wiedza. Sobota 3 i niedziela 4 września „Przedślubna noc” arcywspaniała farsa w 10 aktach.

Osobiste.

Starosta Dr. Duch. wrócił już z Krynicy, gdzie bawił z polecenia M. S. Wewn. celem dokonania.

Dr. Janikiewicz naczelnik wydziału sanitarnego w województwie krakowskim bawił w N. Sączu celem przeprowadzenia kontroli sanitarnej.

Ruch w mieście. Z nowym rokiem szkolnym zaroilo się w naszym mieście od młodzieży, która po wywczasach wakacyjnych i odpoczynku znowu wrzgnęła się w pracę. Jąkdoby nowe, młode i bujne życie zapanowało na ulicach dotąd spustoszałych z młodych i uśmiechniętych twarzy, pełnych nadziei i zapewne zapala do nauki. Oby tylko rok ten był szczęśliwym dla wszystkich i owocny w skutkach, co jednak od samej młodzieży zależy. Jest przekonanie, że młodzież w nadziejach w niej pokładanych nie zawiedzie.

Komisja higieniczno-sanitarna przeprowadziła w dniu 31/8 br. inspekcję lokali publicznych, sklepów, podwórz i t. d. Podobne inspekcje byłyby pożądane częściej co pociągnęłoby ze sobą większą dbałość niektórych obywateli o wygląd higieniczny domów, a właścicieli sklepów a zwłaszcza szynków o wygląd i porządek w nich.

Dookoła wyborów. Termin reklamacyjny już minął. Ogółem wniesiono zaledwie 220 reklamacji co tem zaledwie kilkanaście uzasadnionych. Świadczy to nie wątpliwie o sporządzeniu list wyborczych zgodnie z ustawą. Zainteresowanie wyborami naogół zupełnie słabe. Widocznie ludność miasta jest tak zadowolony z obecnych rządów Kom. rząd. Dr. Sichrawy, że nie życzy sobie w zupełności zmiany na stolcu burmistrzowski. Jest to objaw w zupełności uzasadniony, zwłaszcza, że rozpoczęcie całego szeregu wielce doniosłych dla rozwoju miasta spraw nie dozwala zmiany kierownika co spowodować by mogło pokreślenie całego planu gospodarczego a z niem obliczalne szkody.

Zażeganie strejku w cegielniach. Niskość płaconych przez cegielnie zarobków spowodowała, że robotnicy we wszystkich cegielniach sądeckich postanowili rozpocząć strejk. Zarobki płacone robotnikom urągają rzeczywistości zasadom słuszności i sprawiedliwości. Robotnik pobierający 2 zł za pracę 11 godzinną to niedźdz większy od dziada stojącego pod kościołem. To też starosta nowosądecki Dr. Duch wdał się w tę sprawę i wołał w dniu 30 bm. na konferencję przedstawicieli cegielni i robotników. Po zmużnych bo prawie pół dnia trwających pertraktacjach zdołał

nakłonić przedsiębiorców do podwyższenia płac robotniczych a to do wysokości 2 zł 60 gr. za 8-godzinną pracę z tem, że za godziny dalsze płacone być musi wyższe wynagrodzenie. Robotnicy przyjęli tę podwyżkę z żywym zadowoleniem, przedsiębiorcy pod presją.

W dniu 31 bm. odwiedziła naszą redakcję delegacja robotników z prośbą o złożenia publicznego podziękowania Panu Staroście Dr. Duchowi za tak energiczne zajęcie się ich sprawą co my też w tem miejscu czynimy.

Czyżby głos wołający na puszczy. Po raz trzeci już proszą mieszkańcy ul. Kraszewskiego za naszym pośrednictwem Magistrat by polecił właścicielom realności przy tejże ulicy położonym pod Nr. 19 i 21 usunąć lipy względnie koszary tamujące ruch uliczny i niedopuszczające światła. Może tym razem już głos nasz nie będzie daremny.

Wieczór operowo-operetkowy odbędzie się dnia 4. bm. (poniedziałek) w sali sokoła. Wystąpią Olga Orleńska i Jachno nadto para taneczna Terbowska i Iwanowska Szczegóły w afiszach. Pozostałe bilety we firmie H. Fertig.

Jesienna Kadencja Sądu przysięgłych. Na rozpoczynającą się w dniu 1. bm. jesienną Kadencję Sądu przysięgłych wyznaczone zostały 3 sprawy, a to przeciwko Marji Nawalaniec o zbr. podpalenia, oraz przeciwko Stefaaji Gunia i Annie Pawlak o zbr. dzieciobójstwa, Szczegóły podamy w następnym numerze.

Pod adresem Policji. Z wielu stron dochodzą do nas skargi na zachowanie się tutejszych fjakrów. Zachowanie to jest, jak ze skarg pełnych oburzenia wynika, ordynatne i aroganckie nie tylko wśród samych fjakrów ale i w stosunku do gości. Tak na przykład w dniu 31/8 br. wsiadła do fjakra jakaś pani z córeczką—dowiedziawszy się jednak od powożącego o zbyt wysokiej cenie za kurs, wsiadła i poszła szukać innego fjakra. Wtedy powożący w sposób arogancki kazał jej jechać „aeroplanem”. Druga rzecz, to zachowanie się fjakrów między sobą wymagające niemniej jaknajsurowszego napiętnowania. Zwłaszcza jeśli pakunkowy odniesie bagaże podróżnego do następnego pojazdu. Następują wówczas ohydne przekzawiska i przekleństwa. Policja powinna wreszcie ukrócić samowolę fjakierską i w razie potrzeby ukarać aroganckich fjakrów za nieodpowiednie zachowanie się.

Mówiąc o fjakrach warto zauważyć rzecz, o której właśnie tutejsi fjakrzy nie dbają, lekceważąc sobie oczywiście gości. Mianowicie istnieje przepis w każdym kulturalnym mieście przez policję dopilnowany, że pierwszy z rzędu fjakier czeka na gości gotów całkowicie do drogi. To znaczy nie karmi konia, by gość nie musiał czekać aż obejmie koniowi worek z owsem a w nocy, nim zapali latarnię, bo te już powinny być zapalone. Tymczasem w Sączu fjakrzy tego nie przestrzegają. Również żaden z fjakrów nie posiada przybitej taryfy. Sądymy że sprawą tą zajmie się policja.

Znowu pijackie awantury na ulicach. Niedawno przyszło do bójki ulicznej na Kaduku, w cza-

Dr. Natalia Lazarowicz

sekund. Szpitala powszechnego

powróciła

i ordynuje jak zwykle w Nowym Sączu ulica Jagiellońska.

sie której strony walczące chwyciły za noże i znowu we wtorek, dnia 30 bm. podpici jegomościę wszczęli bójką „na sztachety” pod mostem kolejowym wiodącym do Starego Sącza. Skąd wzięli sztachety, bowiem w tej okolicy ogrodów niema, to już jest ich tajemnicą.

Jak mały Stryj oszukał dużego stryja. Jan Stryj z Łąk lubiał nadzwyczaj złoto. Ponieważ go nie miał a alchemikiem też nie był, postanowił zabawić się w dowcipnego, udał się więc do swojego stryja tegoż samego nazwiska co on sam i oświadczył mu, że go ojciec posyła, by pożyczył 100 zł, ponieważ potrzebuje pieniędzy na kupno krowy. Stryj (senior) nie podejrzewając podstępny dał Stryjowi (juniorowi) żądane pieniądze a młodzieniec otrzymanym pieniądzem puścił się naokoło.. izby karczemnej częstując dziewczętą i towarzyszy zabawy, czemu policja dopiero kres położyła.

Gdy się ma zawiele temperamentu. Łatwo można nabawić się przykrości. O tem przekonał się osobiście Wojciech Mularz, którego tak dalece temperament uniósł, że wszczął walkę na pięści ze swym kompanami. Rzecz całą poszła o przystojną dziewczynę, która chciała nie tylko adorującego ją Mularza pocieszyć i nacieszyć tańcem, lecz i jego towarzyszy. Zazdrosny jednak Mularz nie mógł się przemóc i dalejże do zapasów o piękną tanecznice. Siła złego na jednego, więc i Mularz musiał ulec. „Oberwało” się mu jednak niemało przy tej okazji, że go ledwie żywego do komory zaniesiono, gdzie z pewnością do zdrowia jeszcze powróci, ale bit się więcej nie będzie.

Że niewarto być naiwnym udowodni następująca historia, której bohaterami a raczej bohaterkami będą: Małgorzata Królowa z Roztoki i stara ale sprytna cyganka. A sprawa miała się tak: Do Królowej przyszła najmniejsza cyganka z propozycją wróżenia przyszłości z kart. Więc pokazało się, że Małgorzata Królowa jest wdową, o czem zapewne sama Królowa nie wiedziała, dalej, że dostanie pieniądze z Ameryki od „jakiegoś bruneta” i dużo innych, ciekawych rzeczy. Zeby się to jednak tem pewniej i szybciej spełniło „poradziła wróżąca kobiecie wziąć kilo masła, tuzin jaj i pszenney razowy chleb, to wszystko owinąć w „nieprzechodzoną” koszulę a to jeszcze owinąć w świeżo wyprane prześcieradło i olpionocy zanieść pod gruszę. Jakież było zdziwienie i narzekanie naiwnej Królowej, gdy wyszedłszy na drugi dzień rano na podwórze rzeczy położonych pod gruszą nie znalazła. I nie znajdzie się więcej, bo sprytna oszustka w osobie cyganki wzięła ją za stary, często powtarzający się z naiwnym kawał.

Zgubiono. Fotografję i pouczenie wojskowe oraz pakunek, w którym były 2 koszule, zgubił w dniu 5/8 br. na drodze ze Starego Sącza do Nowego Sącza Brawer F. Lustig Chaskiel. Znalazca zechce wymienione rzeczy złożyć w tutejszym komisariacie P. P.

Jan Basta z Trzycierza jadąc z targu z Nowego Sącza 19/8 br. zgubił po drodze z wozu między ulicą Lwowską a Piątkową małą świnkę, którą znalazca zechce zgłosić do tutejszego komisariatu.

Kontrola mleka sprzedawanego na rynku. Dnia 19/8 br. dokonał lekarz miejski Dr. Szymanek kontroli mleka na Targowicy przy asyście policji. W czasie kontroli skonfiskowano kobietom wiejskim mleko rozcieńczone wodą w 25% w ilości 80 litrow a sprawę skierowano do prokuratorji.

Konfiskaty jarzyn zakupionych przez handlarzy przed godziną 11 przedpołudniem dokonano zawodowym handlarzom podczas targu 19/8 br. Skonfiskowane jarzyny sprzedano w drodze licytacyjnej a sprawę przekazano właściwej władzy do załatwienia.

Młodociany złodziejzask nazwiskiem Groń pochodzący z Nowego Sącza skradł na targu w N. Sączu w dniu 19/8 br. 8.14 zł. Antoninie Kozak ze Swierkli. Sprawa znalazła się w prokuraturze.

Major Zofja z Gołąbkowic skradła 19/8 br. w sklepie kupca Reicha 1 garnek. Ujęto ją jednak i garnek odebrano, oddając go kupcowi, „Majorową” natomiast sądowni, który ją odpowiednio ukarze.

Choć nazywa się Panczer Zofja, skradziono jej na Targu złociszów 15, które ulokowała w koszyku. Słaby to widocznie „Panczer”, skoro złodzieje dobrali się do niego! Dochodzenia w toku.

Z kroniki żałobnej.

Śp. Wiktor Bielewicz senior kupców sądeckich, preses wielu organizacji, długoletni radny miasta N. Sącza zmarł dnia 24 sierpnia br. w 64 roku życia. Zmarły był powszechnie szanowanym i lubianym to też śmierć jego wywołała życie współczucie w całym mieście, czego dowodem, że w czasie pogrzebu wszyscy kupcy pozamykali swe sklepy na znak żałoby.

Obwód pogrzebowy odbył się dnia 27 sierpnia br. mimo niepogody przy nader tłumnym udziale publiczności.

Kurjer zakopiański.

(AS) Sezon w Zakopanem zbliża się ku końcowi. Oo kilku dni daje się zauważyć gwałtowny ubytek gości. Ogonki stojące w biurze uzdrowiska o niższej kolejowej, ścisk przy kasach kolejowych osobowych i bagażowych, szeregi ciągnących dorożek, już na parę godzin przed odejściem pociągu, objuczonych gośćmi i tobołami, oto obraz obecny uzdrowiska. Przeciętnie wyjeżdża 300 do 400 osób dziennie — oziębienie i deszcz przyczynia się też niemało do skrócenia przez wielu pobytu w Zakopanem.

(AS) Ostre kary za prowadzenie pokątnych pensjonatów. Plagę pokątnych pensjonatów tak bardzo zakorzenionych w ostatnim roku, przyczyniającą się do obniżenia opinii w przyjeźdzących o przemyśle hotelowo-pensjonatowym a przynoszącą temu ostatniemu znaczną krzywdę, poczęły wreszcie w bieżącym sezonie tempic energicznie odpowiedzieć władze. Organa policyjne doniosły kilkadziesiąt tego rodzaju pensjonatów, wprost otwarcie reklamujących się pod okiem władz. Starostwo wymierza kary stosunkowo dość wysokie, skazując w drodze administracyjnej winnych niniejszych przekroczeń na pierwszą karę w wysokości złotych sto. Może wreszcie kary te przyczynią się do usunięcia niezdrowych stosunków, w największym dziale miejscowego przemysłu.

(AS) Bezczelność fikajków zakopiańskich. Szeregi stojących beczynnymi całymi dniami dorożek przy ulicy Kościuszki w Zakopanem, oraz na innych mniejszych postojach znamionowały na zewnątrz, że właściciele ich, chętnie widzą właścicieli jazdy, zachowują się wobec nich uprzejmie, stosując się do zatwierdzonej przez władze taksy dorożkarskiej. Tymczasem sprawa korzystania z dorożek góralskich wygląda zupełnie inaczej, będąc jedną z największych dla gości bolączek zakopiańskich i przyczyniającą się do obrzydzenia im pobytu. Fikajki góralscy wykorzystują sytuację, gdy niespodziewanie zmienia się aura i zaczyna padać deszcz i odjeżdżają ze swych stanowisk do domów, bagatelizując sobie w zupełności gości, przyzywających ich okrzykami i wymachiwaniem rąk. Gość, któremu uda się mimo-wszystko zatrzymać zakopiańską dryadę, otrzymuje odpowiedź od woźnicy, że za jazdę z jednej na drugą ulicę należy mu się pięć, a czasem i więcej złotych — czyli akurat pięć lub więcej razy jak taksa wymaga przyczem taki nowoczesny Janosik, każe sobie z góry przed zajęciem w jego ekwipażu miejsca, zapłacić. Na oburzenie gości na tego rodzaju beczelne żądanie, słyszy się przeważnie starotypową szyderczą śpiewkę: „Jedździecie sobie na taksie — jak chcecie”. Doniesienia na wyzysk fikajków nie odnoszą żadnego skutku —

widocznie nakładane kary i grzywny nie stoją w jednym stosunku do zysków, jakie fikajki zakopiański ciągnie z tytułu swego zbójnickiego precendensu.

(AS) Obniżka cen chleba. Starosta radaa Strzelbicki, przy okazji swej bytności w Zakopanem ustanowił po porozumieniu się z piekarzami nową cenę chleba, obniżając ją do 68 groszy za 1 kg.

(AS) Wycieczka czeskich lekarzy przyjeżdża do Zakopanego. Związek lekarzy czeskich z Pragi (Mladá Fenerace Lekarů Pri U. J. Csl. Praha) urządził w dniach od 29 sierpnia do 14 września zbiorową wycieczkę swych członków w Tatry. Wycieczka ta liczyć ma 40 osób. W programie wycieczki jest również zwiedzenie Morskiego Oka w Tatrach, oraz Zakopanego do którego wycieczka przybyć ma dwoma autobusami w dniu 2 września o godz. 11 przedpoł. W Zakopanem wycieczka zatrzyma się do 4-tej popoł. i zwiedzi tuż zakłady lecznicze i sanatoria a przede wszystkim sanatorium im. Drów Dłuskich. Organizacją wycieczki zajmuje się Dr. Jan Kubik prymarusz szpitala w Nowym Smokowcu.

(AS) Śmiertelny wypadek z windą w Sanatorium nauczycielskim w Zakopanem. Przed kilku dniami zdarzył się w Sanatorium Nauczycieli Szkół powszechnych tragiczny wypadek przy windzie. Służąca Zofia Murzynowa wkładając naczynia stołowe do windy, została nagle szarpnięta w górę przez windę i przygnieciona do ściany. Nieszczęśliwa poniósł śmierć na miejscu. Powodem wypadku było pociągnięcie przez inną ze służących windy a niewiedzącą że w tym właśnie momencie Murzynowa częścią tułowia znajdowała się we windzie.

(AS) Napady niedźwiedzi na zagrody z owcami w Tatrach. W ubiegłym tygodniu pojawił się niebывалych rozmiarów niedźwiedź na hali Wachsmundkiej. Dzięki ujądanie psów owczarskich i bek owiec obudził się nad ranem śpiących w szałasach juhasów, którzy wybiegłszy ze swych legowisk krzykami odpędzili niedźwiedzia unoszącego jedną owcę ze stada. W tych dniach znów w przeciwnej stronie na hali Tomanowej na skraju lasu opodal szałasów pastersze znaleźli części poszarpanej owcy. Jak przekonali się następnej nocy nad ranem były to odwiedziny niedźwiedzia który i drugim razem uszedł bezkarnie z owcą w lasy. Wedle opowiadań gajowych i juhasów w kilku stronach po stronie polskiej Tatr widziano ostatnimi czasy niedźwiedzie, które przedostały się ze zwierzycna Hohenloego. Dotychczas po naszej stronie nie robiono obławy na niedźwiedzie, które jak z ostatnich wypadków widać odważnie podchodzą pod zagrody z bydłem.

gregacji Kupieckiej. Na zebraniu wygłosił referat wobec licznego audytorjum senator Adelman z Krakowa na temat: Położenie gospodarcze Państwa a handlu w szczególności. Zebraniu przewodniczył p. A. Zapiórkowski.

(T.) CELEM UŁATWIENIA DOJAZDU AUTEM finansuje p. Drohojowski prace powzięte (przy prowadzeniu drogi pod ruiny zamku w Czorsztynie).

(Wj.) POSIEDZENIE OGNISKA Zw. PODHALAN w CZARNYM DUNAJCU. odbyło się w niedzielę, 28 bm. Na posiedzeniu powzięto uchwały mające głównie na celu podniesienie kulturalne góralskiego miasteczka. Referat o melioracji i spółdzielniach wygłosił p. Kipta.

STRASZNY GRAD NA ORAWIE spadł w ubiegły piątek niszcząc całkowicie plony, dziurawiąc dachy i raniąc ludzi. Jak donosi nasz korespondent grad dochodził do 10 dkg wagi.

ARESztOWANIE KLUSOWNIKÓW. Pragnąc upolować zakazany owoc wybrali się A. Andrasi i I. Polusz w okolicy Jabłonki. Jednak w chwili, kiedy dzielili się istotnie upolowaną zdobyczą (sarną) aresztowała ich straż graniczna.

ODPOWIEDZI REDAKCJI Oddziału T. K. P. W N. TARGU. P. Tadeusz R. w Cz. Notatka w druku, o artykule prosimy

P. STANISŁAW J. KROŚCIENKO. Rozprawy o współczesnej poezji tatrzańskiej wcale niema. Goszczyński pierwszym poetą Tatr.

P. Dr. M. Tematowi Pańskiemu poświęcimy w przyszłości artykuł.

P. PROF. w ZAKOPANEM. Gazeta Podhalańska wychodząca w N. Targu zbyt marnie redagowana. Redaktorem dyr. Czech.

AUTORCE WIERSZA „O! JESIEŃ!“. Ma Pani wykwinny styl i prawdziwe, treść jednak zieloną w wierszu. Pracować!

Grybów.

Pożegnanie Starosty. Miasto nasze żegnało w dniu 30 bm. przeniesionego do Krakowa starosty Dziekońskiego.

Zabójstwo W lipcu pobili nader dotkliwie bracia Mikołaj i Klemens Horoszczaki parobcy w Biszczarowej Jarosława Kostelczyka, tak, że ten chorując cały miesiąc uległ odniesionym obrażeniom. Sprawców zabójstwa policja aresztowała i odstawiła do więzień przy sądzie okręgowym w Nowym Sączu.

Pogłoski o przeniesieniu inspektora szkolnego Klicha nie zostały dotychczas sprawdzone.

Wybory do Rady Miejskiej w Limanowej.

Nareszcie został w naszym miasteczku wyznaczony termin celem dokonania wyborów do Rady Miejskiej we wszystkich kołach wyborczych. Najpierw zostanie dokonany wybór radnych z koła 4 a to w dniu 4 września br. Dnia 5 września rozpocznie swoje urzędowanie 3 koło, drugie zaś koło 6 września (we wtorek od godziny 8 rano) koło 1-sze wreszcie w dniu 7 września. Dni te będą dniami zdawania egzaminu dojrzałości obywatelskiej tutejszych mieszkańców. Jest nadzieja, że zło i ciemnota wniesione przez poprzednią Radę miejską zostaną usunięte radykalnie. Obywatele limanowscy winni w tym okresie wyborów okazać swoją siłę i wolę i solidarność, stawiając się do wyborów jak jeden mąż. Nie można bowiem lekceważyć tak doniosłego faktu, jakim są wybory; jeden głos decyduje często o zwycięstwie lub klęsce. Nie trzeba wierzyć farbowanym lisom, którzy będą słodkimi słówkami mówić a potem wyzyskiwać głosy obywateli do robienia osobistych interesów. Mamy nadzieję, że tutejsze obywatelstwo, żądające od szeregu lat rozwoju miasteczka przez zaprowadzenie targów, budowy elektrowni, zaprowadzenia wodociągów, oparkowania miasta, budowy gimnazjum i wiele innych postulatów, o które się walczyć powinno, zrozumie swoją rolę i pójdzie pod hasłem uzdrowienia stosunków do urny wyborczej. Więc apelujemy do mieszkańców Limanowej, którym rozwój tego miasta na sercu leży, aby skupili się solidarnie bez różnicy przekonań politycznych i oddali swoje głosy na listę mieszczańsko-obywatelską, która została przez tutejsze obywatelstwo ułożona i uzgodniona a przedstawia się następująco:

I. Koło wyborcze.

1. Ks. Kazimierz Łazarski, proboszcz, 2. Jakób Bocheński, 3. Dr. Michał Gnoiński, lekarz, 4. Dr. Stanisław Maleta, radca sądowy, 5. Dr. Stanisław Gałziński, notariusz, 6. Dr. Wojciech Gruszecki, lekarz powiatowy 7. Sommer, komisarz kontroli skarbowej 8. Süsskind, pisarz.

Zastępcy.

1. Marja Bocheńska, żona Jakóba, 2. Brzezino-wa, żona dentysty, 3. Tomasz Lipień, st. oficjał sądowy, 4. Tomasz Biel.

II. Koło wyborcze.

1. Marcell Bursztyń, kupiec, 2. Abe Tenzer, kupiec, 3. Leopold Szymanek, piekarz, 4. Meilech Schönberg, kupiec, 5. Leib Stern, kupiec, 6. Markus Padawer, szynkarz, 7. Chaim Sandezer, kupiec.

Zastępcy.

1. Gerson Foerster, rzeźnik, 2. Schaja Wolf Lustig, 3. Abraham Blech, kupiec, 4. Mojżesz Blech, kupiec.

III. Koło wyborcze.

1. Tomasz Bieda, kupiec, 2. Wincenty Klimek, kupiec, 3. Franciszek Lesiecki, właśc. realności, 4. Ludwik Jeź, majster szewski, 5. Ignacy Zieliński, 6. Stanisław Czyżowski, majster krawiecki, 7. Jan Dąbrowski, majster stolarski, 8. Salomon Lehrer, kupiec.

Kurjer krynicki.

FREKWENCJA GOŚCI. Ilość kuracjuszy stale wzrasta, według zestawienia biura meldunkowego Komisji Zdrojowej z dnia 19 sierpnia ilość gości wynosiła 21,916 osób t. j. o 3.887 osób więcej, jak w roku ubiegłym.

ZWOLNIENIE INSPEKTORA POLICJI ZDROJOWEJ. P. Wierzbowski, inspektor policji zdrojowej, został uchwałą Komisji Zdrojowej z dniem 17 b. m. zwolnionym z zajmowanego stanowiska od dnia 24 bm.

BUDOWA DRUGIEJ HALI TARGOWEJ. Komitet budowlany na posiedzeniu w dniu 20 b. m. postanowił oddać budowę II. Hali Targowej p. inż. Kleinbergerowi, którego oferta opiewająca na kwotę 135,016 zł. 53 gr. była najniższą Nadzór nad budową powierzono architekcie K. Skawińskiemu.

PODNIESIENIE CEN MIĘSA I WEDLIN. Komisja cennikowa na posiedzeniu w dniu 20 bm. uchwaliła podniesienie cen, a to za 1 kg. cielęciny 3 zł. 20 gr., 1 kg. szynki wędzonej 4 zł. w całości 1 kg. słoniny starej 4 złote, 1 kg. kiełbasy siekanej 4 złote, 1 kg kiełbasy krajanej 4.80 zł., 1 kg. szynki gotowanej w całości 6 zł., 1 kg. szynki krajanej 7 zł.

CO POCZAĆ, gdy naturalna potrzeba, domagająca się natychmiastowego zaspokojenia zaskoczy biednego kuracjusza w chwili, gdy ustawiwszy się posłusznie w ogonki przed kasą biletową na dworcu kolejowym, czeka cierpliwie aż dostąpi szczęścia spotkania się oko w oko z kasjerem, i po godzinnym wyczekiwaniu nareszcie zdobędzie bilet.

Co ma począć nieszczęśliwiec, gdy czuje, że „periculum in mora“, a on znajduje się na końcu kilkakrotnie zawiniętego „ogona“ i nie prędko jeszcze nabędzie bilet uprawniający go do wejścia na peron gdzie znajdują się ustępy, a których niema w westybulu tutejszego dworca kolejowego, gdzie przewija się dziennie kilkaset osób.

Może na to pytanie odpowie nam Dyrekcja Kolei w Krakowie?

NIE MIAŁ SZCZĘŚCIA. Franciszek Salamon, któremu znudziło się przebywanie w aresztach sądu pow. w Muszynie, opuścił je i przyjechał do Krynicy na odpoczynek, zabawę i ponieważ musi się przeciwieć żyć, więc pracował w swym złodziejskim rzemiośle. Jednak szczęście mu nie dopisało, gdyż Posterunek Policji Państwowej zaopiekował się nim, odstawiając go do samowolnie opuszczonego poprzedniego mieszkania.

GOŚCINNE WYSTĘPY KRAKOWSKICH FAChOWCÓW. W dniu 11 b. m. p. Władysław Ostrowskiemu zamieszkałemu w willi Tatrzańskiej, skradziono kilka ubrań i gotówkę około 1700 zł. Sprawcy dostali się do mieszkania przez niezamknięte okno. Podejrzani o tę kradzież Michał Wiatrak i Kazimierz Stachowski z Krakowa zostali przez tut. Posterunek Policji Państw. aresztowani.

BADANIE DROBIU. Starostwo, opierając się na rozporządzeniu wykonawczem ustawy o tłumieniu zaraźliwych chorób zwierzęcych zarządziło środki ochronne. Drób, transportowany koleją, podpada oględzinom lekarza weterynaryjnego, a połączone z tem koszta winna ściągac kasa stacyjna i wypłacać je urzędującemu weterynarzowi. W Krynicy transport drobiu jest znaczny, a zapotrzebowanie duże, byłoby zatem wskazane by drób wysłany zawsze bez pokarmu i wody, był szybko, poddany oględzinom, bo zatrzymywany dłużej ginie i ulega rozkładowi, zwłaszcza w czasie gorąca i dni upalnych. Przetrzywanie drobiu nie oglądanego przez lekarza utrudnia wreszcie jego nabywanie przez pensjonaty i znacznie podraża towar. Należałoby zatem, by przy pociągu był zawsze lekarz weterynaryjny, lub wysłał oglądacza — tem bardziej, gdy polikwidowane koszta płaci mu kasa stacyjna, a rzeźnia miejska jest tuż przy stacji kolejowej.

(Z) SPÓŁKĘ MLECZARSKĄ założyło w Szaflarach 70 gospodarzy przy pomocy Patronatu Spółek mleczarskich p. Góreckiego z Krakowa.

(Kr.) CHCĄC SIĘ WIDOCZNIE GWALTOWNIE WZBÓGACIC, sprzedawała niejaka Marja Dzieniowa zepsuta wędzonką ludności wiejskiej przybyłej do Nowego Targu na jarmark. Ciekawa jednak zawsze policja zajęła się tą sprawą i zepsuta pani Dzieniowej reputację.

ZEBRANIE KUPIECTWA PODHALAŃSKIEGO w N. Targu odbyło się zainicjowane przez Oddział Krakowskiej Kon-

Nowy Targ.

O POMNIK DLA GÓRALA XI. Zjazd Podhalan w Nowym Targu powierzył komitetowi specjalnie w tym celu wybranemu zrealizowanie myśli postawienia pomnika w Zakopanem największemu muzykantowi Podhala i konserwatyście góralszczyzny, sp. B. Olbrochcie z Kościelisk. Na czele komitetu stanął p. Karol Szymanowski kompozytor dyrektor Konserwatorium w Warszawie.

Zastępcy.

1. Franciszek Król, majster kowalski 2. Franciszek Kędroń, pracownik rafinerji nafty, 3. Franciszek Gwiazdowicz, emeryt, 4. Lehrhaupt.

IV. Koło wyborcze.

1. Jędrzej Czaja, st. oficjał sądowy 2. Wincenty Klimek, kupiec, 3. Władysław Bieda, majster szewski, 4. Marja Rusinowa, żona urz. pocztowego, 5. Abraham Fränkel, 6. Jonas Steiner właśc. realności, 7. Leib Nichtborger, szynkarz, 8. Chaim Gross, kupiec.

Zastępcy.

1. Jan Kaim, majster stolarski, 2. Alojzy Baczyński, majster szewski, 3. Hersch Langer, właśc. realności, 4. Maner Süsskind, właśc. realności.

Na powyższą listę kandydatów powinni wszyscy oddać swe głosy, ci bowiem kandydaci doprowadzą, że nasze żądania, o które od kilku lat walczy tutejsze społeczeństwo, zostaną urzeczywistnione.

KOM. WYBOR. MIESZCZAŃSKO-OBYWATELSKI.

Zabójstwo. Dwaj serdeczni przyjaciele Jan Rymarczyk z Abramowicz i Michał Węgrzyn z Góry św. Jana zeszli się 25 sierpnia w Strzyżym w restauracji Majka. Po wypiciu przez nich znaczniejszej ilości alkoholu wybuchła między nimi gwałtowna kłótnia w czasie której Jan Rymarczyk uderzył Michała Węgrzyna dwukrotnie nożem w okolicę serca tak nieszczęśliwie, że tenże wkrótce ducha wyzionął. Sprawcę aresztowała policja państwowa.

Łącko.

KOŁO TOW. SZKOLY LUDOWEJ, istniejące od dwóch lat rozwija usilnie swą działalność. Postępując w myśl nakazu swych założycieli. stara się o podniesienie oświaty wśród tutejszego ludu. Urządza się odczyty, przedstawienia, zabawy ludowe, kursa rolnicze jak również kursa kroju i zycia dla dziewcząt wiejskich. Na czele zarządu stoi nauczyciel tutejszej szkoły J. Cwikowski, człowiek energiczny i pełen zapału do pracy.

W bieżącym roku szkolnym powstała przy T. S. L. „Sekcja kulturalno-oświatowa młodzieży i z młodzieńczą energią zabrała się do pracy. Pracami sekcji kieruje zarząd złożony z pp. J. Chwaliboga, A. Chrobaka i Fr. Cwikowskiego. Pierwszym jej zadaniem jest stworzenie przy T. S. L. biblioteki. Aby osiągnąć na ten cel fundusze, urządza sekcja przedstawienia i zabawy. Podczas tegorocznych wakacji odegrali jej członkowie sztukę Rączkowskiego p. t. „Polityka i miłość“, z wielkim powodzeniem, tak, że na ogólne żądanie musiano sztukę powtórzyć. Dochód z przedstawienia dosyć zresztą znaczny, pozwolił na zakupno kilkuset tomów do biblioteki. Powstanie wymienionej sekcji należy powitać z radością i życzyć młodym pracownikom powodzenia w ich pracy i pięknych zamiarach.

UROCZYŚCIE CUDU NAD WISŁĄ. Dnia 19 bm. staraniem sekcji kulturalno-oświatowej młodzieży przy miejscowym T. S. L., odbyła się w Łącku uroczystość Cudu nad Wisłą. Na program zostały wzięte: słowo wstępne, które wygłosił prof. Uhma, deklamacje i Chór. Odszpiewaniem Roty zakończono podniosłą uroczystość na którą jednak mało się zjawilo. A szkoda, bo wartość imprezy była nieprzeciętna.

ZEBRANIE DELEGATÓW KÓLEK ROLNICZYCH okręgu łąckiego odbyło się w sali Domu Ludowego w dniu 21 bm. Na zebranie przybyli z Nowego Sącza wiceprezes O. T. R., p. Klimczak Jan. Zebranych powitał ks. proboszcz Puł, prezes miejscowego kółka rolniczego, następnie prof. Wzorek oraz p. Klimczak wygłosili referaty „O organizacji Kółek Rolniczych“. Nad referatami rozwinęła się żywa dyskusja, w której zabierali głos tutejsi właścianie.

Magistrat król. woln. miasta Nowego Sącza.

OGŁOSZENIE !

W myśl ustawy z dnia 18-go lipca 1924. Dz. U. R. P. Nr. 61. poz. 609. obowiązani są rezerwiści i osoby należące do pospolitego ruszenia zgłaszać każdą zmianę miejsca pobytu (nawet zmianę mieszkania w obrębie tej samej miejscowości),

Ponieważ w tutejszym Magistracie, w biurze Nr. 8 właściciele realności obowiązani są zgłaszać wszystkie osoby bez różnicy wie u i płci, przeto jak się to zdarza niemal na porządku dziennym -- osoby należące do wojska i pospolitego ruszenia, w mylnem przekonaniu, że temsamem nie podlegają już żadnemu dalszemu obowiązkowi -- zaniedbują zgłaszać się z dokumentami wojskowymi w Magistracie, w biurze dla spraw wojskowych Nr. 15, a tem samem narażają się na dotkliwe grzywny przewidziane powyższą ustawą do 500 zł. lub karą aresztu do 6 tygodni.

Wobec tedy naprowadzonych okoliczności widzi się Zarząd miasta spowodowanym przypomnieć

rezerwistom i osobom należącym do pospolitego ruszenia

obowiązek meldowania się w tutejszym Magistracie, w biurze dla spraw wojskowych Nr. 15. z tem, że obowiązkowi temu podlegają nietylko osoby przybyłe z innych gmin, ale podlegają również i osoby w Nowym Sączu urodzone lub od lat dawnych zamieszkałe, które dotychczas zadość temu obowiązkowi nie uczyniły, a tem samem nie mają potwierdzenia meldowania się na posiadanych dokumentach wojskowych.

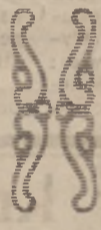
Nowy Sącz, dnia 26 sierpnia 1927.

Komisarz Rządowy dla miasta Nowego Sącza:

Dr. Roman Sichrawa.

SZUKAM

pokoju umeblowanego w śródmieściu. Osobne wejście, elektryczne oświetlenie wymagane. Zgłoszenia pod „Kawaler“ do Administr. „Kurjera Podhalańskiego“

KUPIĘ

pianino używane w dobrym stanie. Zgłoszenia do Administracji Kurj. Podh. pod „Pianino“

Karol Sozański

Nowy Sącz, Jagiellońska 2.

Magazyn galanteryjno - modny

Bielizna — Trykotaże — Krawaty — Rękawiczki
Kapelusze — Czapki — Pończochy — Skarpetki
Perfumerja krajowa i zagraniczna.

JÓZEFA NEKWAPILA

optyka w Nowym Sączu ulica Jagiellońska 1. 2.

który poleca okulary i inne przybory optyczne, szkła wyborowe Zeisa jak również wielki wybór brzytw francuskich i Solingen, oraz przybory do wędkarstwa.

Zamówienia zamiejscowe wykonuje odwrotnie.

„POPRADE“

Towarzystwo budowlano przemysłowe. Spółka z ogr. odpowiedzialnością w Nowym Sączu, Wólki żeglarska.

Poleca na sezon budowlany materiał drzewny jak: łaty, rygle, belki, deski itp. najlepszą cegłę i dachówki z własnej cegielni parowej. Spółka podejmuje się budowy gotowych pomów i will. Wykonuje wyroby stolarskie na zamówienie. Przyjmuje się również drzewo do przetarcia

SZCZAWNICA

Województwo Krakowskie, pow. Nowotarski, poczta, telegraf i telefon w miejscu. Stacja kolejowa: Nowy Targ (od zachodu) 41 km. i Stary Sącz (od wschodu) 42 km. Dojazd od stacji do zdrojowiska --: autobusami za opłatą 8 — 10 zł. od osoby. --: :: ZAKŁAD ZDROJOWO-KAPIELOWY ::

Siedem źródeł szczaw alkaliczno-słonnych: Józefina, — Magdalena, Wanda, Stefan, Jan i Szymon. — Kąpiele (mineralne, zwykłe, hydropatya) 2-3 zł. Zakład inhalacyjny (250-300) Lampy kwarcowe (3 zł.) Prześwietlenia rentgenowskie (25 zł.), Kąpiele słoneczne. Wspaniałe parki. — Koncerty muzyczne. — Teatr. — Zabawy taneczne. — Mleczarnie. — Kefir, mleko. — Restauracja. Liczne domy zakładowe i prywatne z pokojami do wynajęcia. Pokój jednoosobowy do 4 zł. pokój dwuosobowy do 7 zł. za pościel usługę i światło dopłaca się osobno. — Pensjonaty 9-12 zł. od osoby dziennie zależnie od kategorii

PENSIJONATY:

1. Dr. Kołaczekowski, 2. Dr. Schenka, 3. Pod Kraszewskim, 4. Szalay, 5. Szubertów, 6. Krumholzów, 7. Malinowskich, 8. Pod św. Kingą, 9. Pod Sobieskim, 10. Zofjówka, 11. Pod Kilińskim, 12. Sylwia, 13. Kuborowiczowej, 14. Stoegera, 15. Leonówka, 16. Zachwiejówka, 17. Leszczyńskich, 18. Natęczówka i inne.

Zdrojowe 25 zł. od osoby, odkażanie mieszkania 4 zł. od pokoju, opłata na fundusz inwestycyjny 6 zł. od osoby. Urzędnicy państwowi korzystają ze zniżki 50%o zdrojowego i 25%o na zabiegach leczniczych.

Ordynuje 14 lekarzy. Lekarz zdrojowy dr. Kropaczek. — Sezon od 20-go maja do 30-go września. Wyjaśnień udziela Komisja Zdroj i Zarz. Zakł. Zdroj.

NA SZKOLNY SEZON

wszelkie przybory szkolne, odznaki studenckie, torby, papiery, tektury, kartony, oprawy książek, obrazów w ramy ze szkłem poleca po cenach niskich w dużym wyborze

Józef Homecki

Nowy Sącz, ul Jagiellońska obok Starostwa.

Skład papieru i przyborów piśmiennych ANNY KANNEROWEJ

Nowy Sącz, Jagiellońska 10

POLECA

książki szkolne dla szkół powszechnych, jakoteż bruljony, zeszyty i wszelkie przybory piśmienne po cenach najprzystępniejszych!

Przy zakupnie towaru odpowiednia premia!

Czy wiesz, że samoloty Polskiej Linji Lotniczej codziennie przelatują przestrzeń równą połowie drogi kpt. Lindenbergha? Czy wiesz, że samoloty Polskiej Linji i Lotniczej przebyły dotychczas drogę równą 7 podródom na księżyc?

Czy wiesz, że samoloty Polskiej Linji Lotniczej przewiozły dotychczas 20 tysięcy pasażerów, 350 tysięcy różnych towarów 300 tys. listów?

KORZYSTAJCIE Z KOMUNIKACJI POWIETRZNEJ SZYBKOSĆ TANIOSĆ — BEZPIECZEŃSTWO. INFORMUJCIE SIĘ

Warszawa Nowy Świat 24, tel. 9-00 19-88, lotnisko tel. 8-50 — Kraków Sw. Anny 4. tel. 32-22, lotnisko telefon 25-45 — LwówTow. „Orbis“ ul. Jagiellońska, telefon 8-11, lotnisko tel. 22-75. — Łódź ul. Piotrkowska 67, tel. 3-11, lotnisko tel. 26-15. Gdańsk Wrzeszcz, lotnisko tel. 415-31 — Wiedeń, Tegetthofstr. 7. Mezza nin 71-0-84, lotnisko 48-5-60.

TEUSZCZ ROŚLINNY
Gwarantujemy czystość.
BARDO EKONOMICZNY
W użyciu w kuchni i piekarni
ZAWIERAJĄCY 100% TEUSZCZU.

OSOBA inteligentna w średnim wieku

poszukuje w celu towarzyskim znajomości z panem o wyższej kulturze. Zgłoszenia pod „Brunetka“, do Adm. Kurj. Podh.